

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพ
ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 1

Strategic Leadership of School Administrator and Quality
Management System in World Class Standard Secondary School
Under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1

¹ณัฐดนัย แก้วเล็ก Natdanai Kaewlek

²ประเสริฐ อินทร์รักษ์ Prasert Intarak

¹²คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร

Faculty of Education, Silpakorn University

¹Corresponding author, e-mail: natdanaikaewlek@gmail.com

Received November 14, 2022; Revised March 2, 2023; Accepted: March 20, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 2) เพื่อทราบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และ 3) เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 40 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 160 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารตามแนวคิดของดูบริน และการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.45) 2) การบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.46) 3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพของ

โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์; ผู้บริหารโรงเรียน; การบริหารจัดการระบบคุณภาพ; โรงเรียนมาตรฐานสากล

Abstract

The research Article objectives were to determine 1) Strategic Leadership of school Administrators under the Secondary Educational Service Area Office BANGKOK 1, 2) the Quality Management system in world class Standard Secondary school under the Secondary Educational Service Area Office BANGKOK 1 and 3) the relationship between Strategic Leadership of school Administrator and The Quality Management system in world class Standard Secondary school under The Secondary Educational Service Area Office BANGKOK 1. The samples were 40 Secondary Educational Service Area Office BANGKOK 1. The respondents of each school consisted of 4 persons: a school director, a deputy director, and 2 teachers with the total of 160 a respondents. The research instrument was a opinionnaire regarding administrator's Strategic Leadership, based on the concept of Dubrin, and the Quality Management system in world class Standard School, based on the concept of the quality system management guidelines of the Office of Higher Education Administration Office of the Basic Education Commission Ministry of Education. The statistical used were frequency, percentage, arithmetic mean. Standard deviation, and Pearson's product-moment correlation coefficient. The findings of this study were as follows 1)Strategic Leadership of school Administrators under the Secondary Educational Service Area Office BANGKOK 1 as a whole and each aspects were at a hight at level. (\bar{x} = 4.38, S.D. = 0.45) 2. The Quality Management system in world class Standard Secondary school under The Secondary Educational Service Area Office BANGKOK 1 as a whole whole and each aspects were at a hight at level. (\bar{x} = 4.38, S.D. = 0.46) 3. There was a significant relationship between Strategic Leadership of school Administrators and The Quality Management system in world class Standard Secondary school under The Secondary Educational Service Area Office BANGKOK 1 at .01 level.

Keywords: Strategic Leadership; School Administrator; The Quality Management System; Standard School

บทนำ

สภาวการณ์การเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของประเทศ ชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยยังต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วซับซ้อนและคาดการณ์ได้ยาก ในขณะที่ผลการจัดการศึกษาของประเทศในทุกระดับยังคงมีปัญหาทั้งในด้านคุณภาพของคนไทยที่ผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาในระดับต่างๆ ที่ยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาคคุณลักษณะและทักษะอยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพึงพอใจและกำลังแรงงานของประเทศที่มีสมรรถนะไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แม้ในภาพรวมคนไทยมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาและมีความเสมอภาคทางการศึกษามากขึ้นจากนโยบายสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเรียน 15 ปีของรัฐ แต่ระบบบริหารจัดการศึกษาในปัจจุบันก็ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะรองรับสภาวการณ์การลดลงของประชากรและการเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างรวดเร็วของประเทศ รวมถึงสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันอย่างเสรีและไร้พรมแดนในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดดและไร้ขีดจำกัดของเทคโนโลยีดิจิทัลที่สามารถเชื่อมทั้งโลกให้เป็นหนึ่งเดียว การเร่งปฏิรูปการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ยุค 4.0 จึงเป็นทางออกสำคัญของการจัดการศึกษา เพื่อให้ประชาชนได้รับโอกาสในการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ สามารถพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล อันจะนำไปสู่การสร้างความสำเร็จร่วมกันในสังคมของชนในชาติ และลดความเหลื่อมล้ำในสังคมให้มีความเสมอภาคและเท่าเทียมกันมากขึ้น รวมทั้งพัฒนาประเทศให้สามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วในอีก 20 ปีข้างหน้า (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรและด้านการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการ ด้านการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา เน้นที่การบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษารวมทั้งระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) โรงเรียนมาตรฐานสากล ปี 2562 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จากรายชื่อที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 61 โรงเรียนแต่มีเพียง 41 โรงเรียนเท่านั้นที่ผ่านการเข้ารับการประเมินและได้รับรางวัลโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับ ScQA และ OBECQA โดยสาเหตุของปัญหา พบว่าเกี่ยวข้องกับบริบทธรรมชาติของโรงเรียนและองค์กรที่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ยังรวมถึงบุคลากรที่อยู่ในโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู นักเรียนและผู้ปกครอง ก่อให้เกิดการพัฒนาและคุณภาพของโรงเรียนอีกทั้งภาระของบุคลากรที่มากเกินไปส่งผลไปถึงการปฏิบัติงานด้วยความไม่ชัดเจนและไม่เต็มที่ รวมถึงปัญหาด้านการโยกย้าย หรือบรรจุใหม่ เนื่องจากบุคลากรต้องใช้เวลาในการเรียนรู้งานรวมถึงสั่งสมประสบการณ์ในการทำงานอีกด้วย การนำนโยบายสู่การปฏิบัติจึงถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ อีกหนึ่งปัญหาที่พบและถือว่าสำคัญนั้นคือผู้บริหาร

และผู้นำยังไม่แสดงถึงกระบวนการในการวางแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานด้านการบริหารองค์กร และการทำงานอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน รวมถึงการแสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีการวางแผนด้านทรัพยากรบุคคลอย่างเป็นระบบ รวมถึงความรู้ความสามารถในการคิดเชิงกลยุทธ์ ที่จะเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้มีคุณภาพตามแนวเกณฑ์การบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียน มาตรฐานสากล ซึ่งการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล มุ่งเน้นการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็น ฐานการพัฒนาบุคลากรหลักที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อน เช่น ผู้บริหารโรงเรียน ครู คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ดังนั้นความรู้ความสามารถและการยอมรับความร่วมมือในการ พัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ จึงมีความจำเป็นที่ต้อง พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาสำหรับ กลุ่มเป้าหมายผู้บริหารโรงเรียนและครู(กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับ การบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร โรงเรียนกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อทราบการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหาร จัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนมาตรฐานสากลในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 41 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนมาตรฐานสากลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 40 โรงเรียน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการเปิดตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan) โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) สติติที่ใช้ ในการวิจัย เพื่อให้การวิเคราะห์วิจัยตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์ข้อมูลโดย คำนวณค่าสถิติ ดังนี้ 1. ความถี่ (frequency: f) และร้อยละ (percentage: %) 2. สถิติที่ใช้คือมีชคณิต เลขคณิต (Arithmetic mean: \bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: S.D.) โดยการนำ ค่ามีชคณิตเลขคณิตของคะแนนที่ได้เทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

(n=36)

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 (X_{tot})	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1.	ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง (X_1)	4.39	0.50	มาก
2.	ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์ (X_2)	4.37	0.50	มาก
3.	การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต (X_3)	4.38	0.47	มาก
4.	วิธีการคิดเชิงปฏิกิริยา (X_4)	4.37	0.47	มาก
5.	การกำหนดวิสัยทัศน์ (X_5)	4.38	0.50	มาก
	รวม (X_{tot})	4.38	0.45	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = 0.50) การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.47) การกำหนดวิสัยทัศน์ ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.50) วิธีการคิดเชิงปฏิกิริยา ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = 0.47) และความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อยู่ระหว่าง 0.47 - 0.50 ลักษณะนี้หมายความว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 2 การบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

(n=36)

ข้อ	การบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 (Y_{tot})	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1.	การนำองค์กร (Y_1)	4.37	0.48	มาก
2.	การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Y_2)	4.38	0.47	มาก
3.	การมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Y_3)	4.39	0.48	มาก
4.	การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการเรียนรู้ (Y_4)	4.37	0.50	มาก
5.	การมุ่งเน้นบุคลากร (Y_5)	4.39	0.53	มาก

ข้อ	การบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 (Y_{tot})	\bar{x}	S.D.	ระดับ
6.	การจัดการกระบวนการ (Y_6)	4.39	0.49	มาก
	รวม	4.38	0.46	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = 0.48) รองลงมาคือ การจัดการกระบวนการ ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = 0.49) การมุ่งเน้นบุคลากร ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = 0.53) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.47) การนำองค์กร ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = 0.48) และการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อยู่ระหว่าง 0.47 - 0.53 ลักษณะนี้หมายความว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 3 การบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1	การบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1						
	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_6	Y_{tot}
X_1	.698**	.712**	.742**	.719**	.681**	.699**	.760**
X_2	.712**	.631**	.651**	.694**	.701**	.647**	.723**
X_3	.691**	.593**	.586**	.633**	.642**	.577**	.666**
X_4	.745**	.683**	.649**	.708**	.699**	.670**	.744**
X_5	.775**	.710**	.696**	.758**	.728**	.702**	.782**
X_{tot}	.779**	.717**	.716**	.757**	.743**	.710**	.792**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน (X_{tot}) กับการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 (Y_{tot}) โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับมาก ($r_{xy} = .792$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบคล้อยตามกัน ซึ่งคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ (X_5) กับ การนำองค์กร (Y_1) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .775** รองลงมา คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ (X_5) กับ การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการเรียนรู้ (Y_4) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .758** ส่วนคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต (X_3) กับ การจัดการกระบวนการ (Y_6) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .577**

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารโรงเรียนให้มีคุณภาพทั้งการคิดที่มีความเข้าใจในการบริหาร มีการคาดคะเนแนวโน้มของโรงเรียนในอนาคตที่จะเกิดขึ้นพร้อมรับมือต่างๆ การสร้างและกำหนดวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่จะนำพาโรงเรียนไปสู่การพัฒนามีคุณภาพ ผู้บริหารมีการคิดความสามารถในการนำปัจจัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นมาเป็นแนวทางและโอกาสในการตั้งเป้าหมายของโรงเรียน ผู้บริหารที่มีความเป็นภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์จะนำพาให้เกิดกระบวนการต่างๆ ในการบริหารโรงเรียนได้อย่างมีคุณภาพ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียนให้เกิดคุณภาพเป็นที่ยอมรับของครู ผู้ปกครอง นักเรียน สังคม และประเทศชาติ สอดคล้องกับงานวิจัยของวิรัตน์รัตน์ เสือจอย ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สิงห์บุรี อ่างทอง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (วิรัตน์รัตน์ เสือจอย, 2564) และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณ ประศรี ที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ 1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ 2. ด้านความสามารถนำปัจจัยต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์ใด 3. ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิบัติ 4. ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต และ 5. ด้านการมีความคิดความเข้าใจในระดับสูง (สุพรรณ ประศรี, 2555) และสอดคล้องกับงานวิจัยของเยาวรินทร์ ยิ้มรอด พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดใน ภาคตะวันตก โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ระดับมาก (เยาวรินทร์ ยิ้มรอด, 2559)

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า การบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่สามารถนำพาโรงเรียนก้าวเข้าสู่ความเป็นมาตรฐานสากลไม่ว่าจะเป็นการนำองค์กร ผู้บริหารมีการกำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยมเพื่อไปปฏิบัติในการบริหารโรงเรียนและยังสามารถสร้างบรรยากาศในองค์กรที่มีส่วนร่วมกันทำงานเพื่อพัฒนาผู้บริหารนำองค์กรไปสู่การพัฒนาและการมีส่วนร่วมผู้บริหารมีการวางแผนเชิงกลยุทธ์สามารถวิเคราะห์ข้อมูลวางแผนระบบในการบริหารโรงเรียนเพื่อไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการได้โดยการมีส่วนร่วมในการทำงานของบุคลากรในองค์กรผู้บริหารมีการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการรับฟังความคิดเห็นต่างๆ การวัดความพึงพอใจเพื่อนำมาวางแผนวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนผู้บริหารมีการสร้างระบบที่สามารถวัดผลใน

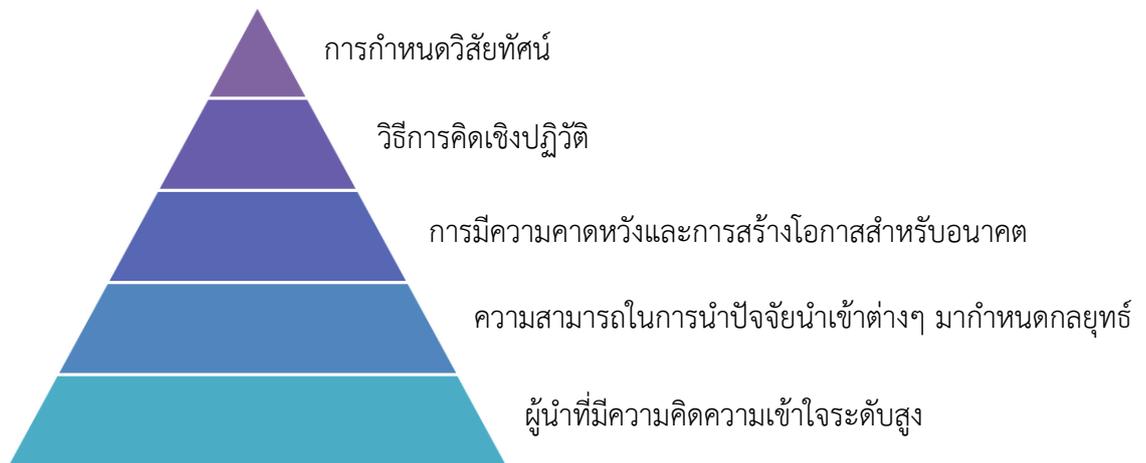

การดำเนินงานต่างๆ ได้พร้อมพัฒนาปรับปรุงให้ทันกับความต้องการและทิศทางของการศึกษาอยู่เสมอทำให้การจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุเป้าหมายของโรงเรียนผู้บริหารมุ่งเน้นบุคลากรในการบริหารงานด้วยความโปร่งใสและเป็นธรรมมีสวัสดิการให้แก่บุคลากรเพื่อเป็นขวัญกำลังใจมีการส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรให้ได้รับรางวัลต่างๆ ที่สำคัญผู้บริหารมีการยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงให้ตรงกับความต้องการของบุคลากรผู้บริหารมีการจัดกระบวนการที่มีความครอบคลุมในระบบงานทั้ง 4 ฝ่ายของโรงเรียนให้บรรลุกับวิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายที่องค์กรได้ตั้งไว้รวมทั้งการสนับสนุนและตอบสนองความต้องการในด้านต่างๆ เพื่อนำพาโรงเรียนสู่กระบวนการและนำไปสู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล สอดคล้องกับงานวิจัยด้านกระบวนการของวิไลพรณ์ เสรีวัฒน์ พบว่า การปฏิบัติตามแนวนโยบายการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านการปฏิบัติตามองค์ประกอบการบริหารคุณภาพ 7 หมวด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการทั้งในประเทศและต่างประเทศ (วิไลพรณ์ เสรีวัฒน์, 2555) และสอดคล้องกับงานวิจัยของเยาวรินทร์ ยิ้มรอด พบว่า คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในภาคตะวันตก โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ระดับมาก (เยาวรินทร์ ยิ้มรอด, 2559) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจิริวิทย์ มั่นคงวัฒน์ และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ พบว่า การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก (จิริวิทย์ มั่นคงวัฒน์ และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2562)

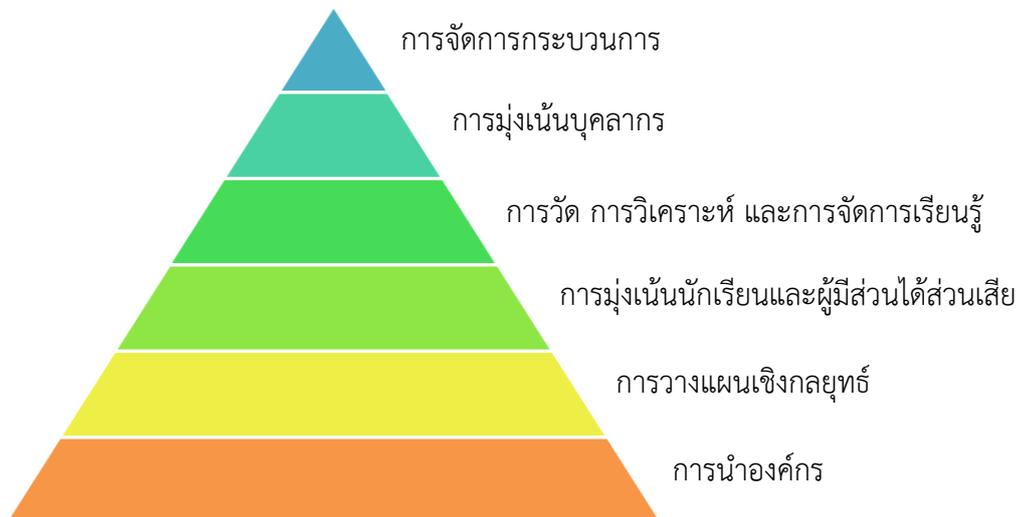
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 มีความเป็นภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพเพราะการใช้กลยุทธ์ในการบริหารเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้องค์กรมีประสิทธิภาพและเกิดการพัฒนากการเป็นผู้บริหารจำเป็นต้องมีความคิดและความเข้าใจในระดับสูงการคิดเชิงปฏิวัติการกำหนดกลยุทธ์และวิสัยทัศน์ในการขับเคลื่อนโรงเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นโรงเรียนที่ต้องมีระบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพที่เป็นมาตรฐานของโรงเรียนเช่นการนำองค์กรการวางแผนเชิงกลยุทธ์นักเรียนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัดการวิเคราะห์และการจัดการเรียนรู้การมุ่งเน้นบุคลากรการจัดการกระบวนการผู้บริหารจึงเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล และสอดคล้องกับงานวิจัยของเยาวรินทร์ ยิ้มรอด ที่พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียน ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในภาคตะวันตก โดยภาพรวมมี ความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 (เยาวรินทร์ ยิ้มรอด, 2559) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจิริวิทย์ มั่นคงวัฒน์ และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ ที่พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร กับการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับปานกลาง (จิริวิทย์ มั่นคงวัฒน์ และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2562)

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยสามารถเสนอแนวทางการเป็นภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ได้ดังนี้

จากการศึกษาการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยสามารถเสนอแนวทางการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้ดังนี้

บทสรุป

จากการวิจัยได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมาก ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอีกอย่างหนึ่งในการบริหารงานภายในองค์กรสถานศึกษาโดยผู้นำหรือผู้บริหาร จะมีส่วน

ช่วยในการกำหนดทิศทางขององค์กรให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ที่ได้ตั้งไว้ซึ่งส่งผลไปสู่ความมีมาตรฐานตามเกณฑ์ต่างๆ ที่ได้ตั้งไว้ เพื่อบรรลุตามคุณภาพมาตรฐานในการการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามแนวคิดของดูบริน (DuBrin) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ไว้ 5 ประการ ดังนี้ 1. ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง 2. ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์ 3. การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต 4. วิธีการคิดเชิงปฏิบัติ 5. การกำหนดวิสัยทัศน์ประกอบกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นกระบวนการบริหารจัดการจัดการโรงเรียนด้วยระบบคุณภาพตามหลักเกณฑ์อ้างอิงจากแนวทางตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสหประชาชาติ (OBECQA) ของโรงเรียนมาตรฐานสากลมี 7 หมวด ได้แก่ 1. การนำองค์กร (Leadership) 2. กลยุทธ์ (Strategy) 3. นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder) 4. การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการเรียนรู้ (Measurement, Analysis, and Knowledge Management) 5. การมุ่งเน้นบุคลากร (Faculty and Staff Focus) 6. การจัดการกระบวนการ (Process Management) ผู้บริหารต้องมีความเป็นภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อให้โรงเรียนและองค์กรไปสู่การพัฒนาในทุกด้านไม่ว่าจะเป็น ผู้บริหาร ครู นักเรียน และบุคลากรทางการศึกษา ให้เทียบเคียงมาตรฐานสากล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตอื่นๆ
2. ควรมีการศึกษาผลลัพธ์การบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตอื่นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายยิ่งขึ้น
3. ควรมีการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับผลลัพธ์การบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขตอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล World-Class Standard School* ปรับปรุง พ.ศ.2561. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จิรวิทย์ มั่นคงวัฒนะ และรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารสถานศึกษา สู่โรงเรียนมาตรฐานสากล ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- เยาวรินทร์ ยิ้มรอด. (2559). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในภาค

- ตะวันตก. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิรัตน์รัตน์ เสือจอย. (2564). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรีอ่างทองวิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิไลพรรณ เสรีวัฒน์. (2555). การประเมินเชิงระบบโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579. กรุงเทพมหานคร: พรึทหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สุพรรณ ประศรี. (2555). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2. วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

